

Vydrnícky spravodajca

Občasník Obce

13. ročník

číslo 1/2023

Zdarma

*Milí naši spoluobčania,
máte pred sebou nové
tohoročné číslo Vydrníckeho
spravodajcu. Naším cieľom
je sprostredkovať vám
informácie zo spoločenského
diania v našej obci.*

*Koncom uplynulého roka som nastúpil do funkcie
starostu obce. Verím, že pre každého z nás je každá výzva
začiatkom nových plánov, predsavzatí a nových cieľov.
Aj ja by som počas môjho pôsobenia chcel mnohé usku-
točniť. V živote každého z nás sú chvíle lepšie aj horšie.*

*A na tom dobrom je potrebné ďalej stavať, nebáť sa
prekážok, ktoré určite počas mojej cesty prídu.*

*Aj naša obec počas uplynulých rokov prekonávala
rôzne prekážky, ale tešila sa aj z dokončených diel a
úspechov. Dúfam, že aj vy, občania, ste prežívali všet-*

*ky pozitívne udalosti a práce vykonané na zveľadova-
ní obce s radosťou a záujmom. To všetko sa robí pre
zlepšenie a skvalitnenie života obyvateľov obce, teda
vášho života v obci!*

*Vo Vydrníku je potrebné ešte veľa vecí vybudovať,
vylepšiť, či skrášliť. K tomu vedie veľa úsilia a spoloč-
nej práce, ale i dobrej vôle, ochoty a tolerancie.*

*Preto využívam túto príležitosť vysloviť úprimné
poďakovanie všetkým, ktorí akoukoľvek formou pri-
spievajú k zveľadovaniu našej obce, k obohateniu jej
kultúrneho a duchovného života.*

*Želám a prajem vám naďalej mnoho pekných dní,
viac lásky ako nenávisti, viac hojnosti a radosti ako
smútku a trápenia.*

*V mene celého obecného úradu a redakčnej rady
vám prajem pevné zdravie a veľa úspechov v pracov-
nom i osobnom živote.*

Maroš Kroščen, starosta obce

Stanovisko kontrolóra obce k Záverečnému účtu obce Vydrník za rok 2022

V zmysle §18f ods. 1. písm. c) zákona č. 369 /1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám stanovisko k návrhu Záverečného účtu obce Vydrník za rok 2022.

Návrh Záverečného účtu obce Vydrník bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa §16 ods. 1) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je obec povinná po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovať do záverečného účtu obce. V §16 ods. 5) zákona o rozpočtových pravidlách je uvedené čo má obsahovať záverečný účet obce – a to najmä údaje o plnení rozpočtu v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, prehľad o poskytnutých dotáciách atď. Záverečný účet sa môže schváliť bez výhrad alebo s výhradami. Ak by obecné zastupiteľstvo záverečný účet schválilo s výhradami, tak obecné zastupiteľstvo by bolo povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov. Návrh záverečného účtu je obec povinná prerokovať najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

Podľa §9 ods. 2) zákona o obecnom zriadení – záverečný účet obce musí byť zverejnený spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť. Za rok 2022 je zverejnený na internetovej stránke od 21.2.2023.

Záverečný účet obce Vydrník za rok 2022 obsahuje všetky predpísané náležitosti. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022 zo dňa 2.12.2021 uznesením č. 265/2021. V priebehu roka bol rozpočet menený uzneseniami obecného zastupiteľstva päťkrát.

Príjmy a výdavky v delení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie zvlášť za obec a zvlášť ZŠ s MŠ Vydrník sú v záverečnom účte podrobne rozpísané. Celkové skutočné príjmy obce v roku 2022 boli vo výške 1 477 929,64 €. V roku 2021 boli príjmy vo výške 1 290 849,76 €. Výdavky za minulý rok boli vo výške 1 430 805,38 €. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami bol vo výške 47 124,26 €. Na strane príjmov sme najviac peňazí získali z podielových daní a to bolo v celkovej výške 546 978,61 €. A ďalšou najvyššou položkou bola dotácia z Krajského školského úradu na prenesený

výkon štátnej správy, to znamená pre základnú školu, a to bolo vo výške 425 564 €. Tieto peniaze si samozrejme nemôžeme nechať na obecnom úrade, ale sú účelovo určené pre školu. Tiež pomerne významnou položkou je dotácia na miestnu občiansku poriadkovú službu a tú sme dostali vo výške 69 130,19 €. Ďalšie príjmy sú tiež podrobne rozpísané v návrhu záverečného účtu obce.

Pri kapitálových výdavkoch bol pôvodný rozpočet schválený vo výške 102 430 €. Skutočné čerpanie bolo nakoniec vo výške 166 546,45 €. Čiže skutočné čerpanie bolo vyššie oproti pôvodne plánovaným nákladom na kapitálové investície. Jednotlivé položky kapitálového rozpočtu sú uvedené v Záverečnom účte obce.

Bežný rozpočet bol navýšený oproti pôvodnému predpokladu z 389 870 € na celkové čerpanie vo výške 558 429,02 €. ZŠ s MŠ mali v minulom roku výdavky vo výške 679 621,91 €.

K 31.12.2022 obec Vydrník mala majetok v hodnote 5 027 719,03 €. Rezervný fond sa v roku 2022 znížil z počiatočného stavu 362 021,47 € na konečný zostatok vo výške 245 996,25 €. Zníženie rezervného fondu je z dôvodu použitia časti finančných prostriedkov na kapitálové investície.

Ušetrené peniaze z prebytku hospodárenia obce navrhujú predkladatelia preniesť do rezervného fondu a to vo výške 22 861,01 €.

Závazky obce k 31.12.2022 boli spolu vo výške 92 731,73 €. Je to na konci každého roka bežná vec, že sú takéto záväzky. Je to napríklad aj z toho dôvodu, že mzdy za mesiac december sa vyplácajú až v januári nasledujúceho roku. Ale tiež aj faktúry za december, ak prídu na úrad začiatkom janu-

ára, tak sa účtujú do decembra, ale reálne sa zaplatia až v januári. Z toho dôvodu je tam dlh voči dodávateľom vo výške 28 710,41 €.

V minulom roku dotácie z rozpočtu obce využili tri organizácie. Do konca roka boli všetky dotácie riadne vyúčtované, to znamená, že prijímatelia zdokladovali na čo tieto dotácie použili.

Zadĺženie obce

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania sú presne určené v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Celková suma dlhu obce k 31.12.2022 je vo výške 35 384,41 €. V roku 2021 to bola suma vo výške 60 410,41 €; k 31.12.2020 to bola suma 85 418,41 €. Rok 2019 to bolo 84 051,41 € a k 31.12.2018 to bolo vo výške 109 059,41 €. Čiže vidieť, že za posledný rok sa znížila zadlženosť obce o sumu 25 026 €. Obec spĺňa limity pre používanie návratných zdrojov financovania a zadĺženie obce je v prijateľnej výške. Obec má dlh len vo výške 2,7%, čo je v porovnaní s inými samosprávami veľmi dobrý výsledok. Zákon o rozpočtových pravidlách umožňuje maximálne celkové zadĺženie vo výške 50%.

Záver

V súlade s ustanovením §16 ods. 10 písmeno a) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam obecnému zastupiteľstvu vo Vydrníku uzatvoriť návrh záverečného účtu obce Vydrník za rok 2022 s výkonom: **„Celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“.**

Vo Vydrníku 7. 3. 2023

Ing. Vladimír Matfiak

Foto: ilustr.

Informácia o projekte - „Modernizácia železničnej trate Žilina - Košice, úsek trate Poprad Tatry (mimo) - Krompachy“ Časť: A.1 Poprad Tatry (mimo) - Vydrník

Dňa 28.2.2023 sa konalo pracovné rokovanie v zasadacej miestnosti Okresného úradu v Poprade k projektu „Modernizácia železničnej trate Žilina - Košice, úsek trate Poprad Tatry (mimo) - Krompachy“ Časť: A.1 Poprad Tatry (mimo) - Vydrník. Pracovné stretnutie bolo zvolané na základe žiadosti firmy Valbek SK, spol. s r.o., so sídlom Eurovea Central 1, Pribinova 4, 811 09 Bratislava – Staré Mesto (ďalej len VALBEK SK alebo projektant), ktorá je spracovateľom projektovej dokumentácie na vyššie spomenutú stavbu a zároveň splnomocneným zástupcom investora stavby, ktorým sú Železnice Slovenskej republiky (ďalej len ŽSR), ako aj na základe požiadaviek niektorých orgánov a inštitúcií dotknutých v stavebnom konaní. Pracovného rokovania sa zúčastnili p. starosta Maroš Kroščen, zástupcovia našej obce a p. Záremská ako zástupca stavebného úradu Vydrník.

Úvodom zástupca Okresného úradu Poprad, odbor pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, privítal prítomných a odovzdal slovo zástupcom VALBEK SK. Zástupcovia spoločnosti VALBEK SK predstavili v krátkosti stavbu, ktorá je pripravovaná v súlade s vydaným a platným územným rozhodnutím.

V súčasnosti je ukončené spracovanie dokumentácie pre stavebné povolenie ku ktorému sa jednotliví účastníci mali možnosť vyjadriť čiastkovými stanoviskami už v rokoch 2020/2021 a v začiatku roku 2022. V súčasnosti sú rozbehnuté alebo pripravované stavebné konania. Stavba bude financovaná z európskych zdrojov, fond obnovy.

Pre územie obce Vydrník je vydané nasledovné stanovisko:

V katastrálnom území obce sa nachádza druhý portál tunela Španí háj a k nemu budú vedené účelové komunikácie pre obsluhu ŽSR. V obci dochádza aj k inej významnej zmene: novému usporiadaniu cestnej siete z dôvodu posunu železničnej trate a s tým súvisiacej preložky cesty III/3071. Nové priestorové pomery neumožňujú prevádzkovať cestu pre premávku motorových vozidiel, iba pre peších a cyklistov. Preložka cesty III/3071 v smere od Spišského Štiavniku, bude trasovaná popri novej železničnej trati a napojená pri podjazde v smere

od obce Hrabušice, zvyšná časť cesty III triedy: od napojenia preložky až do centra obce Vydrník ostane ako cesta III. triedy s novým číslom, prideleným Cestnou databankou SSC. Na účelové komunikácie vo vlastníctve ŽSR bude zákaz vjazdu. V obci bude vybudovaná ešte jedna nová miestna komunikácia a to z obce popri železničnej trati smerom k ceste III/3227 v katastrálnom území Hrabušice (okres Spišská Nová Ves). Miestna komunikácia je vedená po starom železničnom telese pôvodnej železničnej trate.

Otázky a pripomienky k návrhu od obce Vydrník:

Požiadavkou obce je zachovať oba podjazdy a žiadajú projektanta zmeniť projektovú dokumentáciu a nájsť technické riešenie tak, aby ostali zachované.

Záver rokovania:

Vyjadrenie VALBEK SK

Ako bolo odprezentované, už v čase prípravy projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie, priestorové možnosti neumožňujú zachovať podjazd ani pre osobnú dopravu. Trať sa posúva do novej polohy vyššie v teréne a situáciu komplikujú vodné pomery, blízky vodný tok. Podjazd by sa musel zahĺbiť a vody odvádzať prečerpávaním, čo nie je vhodné technické riešenie z dôvodov náročnosti na obsluhu a údržbu a zabezpečenie zjazdnosti, pretože priestor bude stále náchylný na zatápanie. Predchádzajúce vedenie obce Vydrník dalo súhlas s na-

vrhnutým riešením, pretože iné riešenie nie je možné ani vhodné, k problematike sa konalo samostatné stretnutie. Aj pre ŽSR by bolo jednoduchšie riešiť železničný most ako teraz preložku cesty, ak by existovalo vhodné riešenie, určite by sa použilo. Riešenie dopravnej situácie bolo takto spracované a schválené aj v dokumentácii pre územné rozhodnutie. - K PD preložky cesty III/3071 ako aj k úprave železničnej trate sa už vyjadrovali SÚC PSK ako bolo uvedené vyššie, rovnako ODI. - K definitívnemu schváleniu nového usporiadania cestnej siete je nutné uznesenie obecného zastupiteľstva z hľadiska budúceho majetku obce, t.j. zmena z cesty III. triedy na miestnu komunikáciu podľa predloženého návrhu, prípadne môže obec navrhnúť svoje majetkové požiadavky. Časť cesty III/3071, ktoré sa po novom usporiadaní cestnej siete stanú miestnou komunikáciou, prejdú do vlastníctva obce Vydrník delimitáciou.

Novobudovaná miestna cesta pri železničnej trati prechádza cez dve katastrálne územia: Vydrník a Hrabušice, správa a údržba bude vykonávaná osobitne a tak bude aj cesta povolená, v PD sú to dva samostatné stavebné objekty. Projektant dáva do pozornosti, že vybudovaním novej miestnej komunikácie s napojením na cestu č. III/3227 sa výrazne skráti dopravné prepojenie v smere na Spišský Štvrtok.

Foto: ilustr.

Vyčistenie potoka v obci

Zaiste ste si všimli, že sa podarilo vyčistiť koryto potoka v našej obci. Je to vždy nutné z protipovodňových dôvodov. Boli odstránené porasty na dne potoka, ktoré by mohli spôsobiť vzniku nebezpečných bariér. V prípade veľkých búrok by hrozilo zapla-

venie určitých úsekov potoka, prípadne pozemkov obyvateľov bývajúcich v jeho blízkosti. Vyčistením potoka sa zlepšil prietok vodného toku a skrášlilo životné prostredie.

Ďakujeme pracovníkom VPP za realizáciu čistenia.

Foto: archív OcÚ

Hokejový klub - HK Vydrník

Pozdravujem všetkých priateľov a nadšencov športu v našej obci a hokeja zvlášť.

Naša hokejová družina pokračovala aj v poslednej sezóne priateľskými zápasmi na zimnom štadióne v Poprade, kde to má pod palcom Lacko Kollár. Tam sa s nami striedajú súper CCCP Poprad, Hôrka a Spišský Štiavnik. Aj napriek priateľské-

mu duchu stále nechýba ten pravý súťaživý náboj hlavne s chlapcami zo Štiavniku.

Potýkali sme sa hlavne so zvyšovaním cien energií, preto bola aj v Poprade menšia pauza, či sa nám nepodariť v spolupráci s ostatnými mužstvami vyjednať lepšie ceny za prenájom ľadovej plochy, čo sa napokon nakoniec nepodarilo. Naopak v Levoči v hokejovej lige sa nám podaril najlepší konečný výsledok a naše mužstvo pod hlavičkou HK Vydrník sa umiestnilo na krásnom druhom striebornom mieste, kde sme vo finále podľahli minuloročnému majstrovi v dvoch zápasoch v pomere 3:4 a 3:6. V silnej konkurencii profi divízie kde je 11 mužstiev, je to pre našu obec tá najlepšia reklama. V hobby divízii obsadili naši susedia z obce Betlanovce taktiež krásne druhé strieborné miesto. Verím, že všetci ktorým to zdravie a voľný čas budú pokračovať aj do ďalšej novej sezóny. Vedeniu obce ďakujem za podporu a teším sa na ďalšiu spoluprácu.

Ďakujem.

Radoslav Hudák

Z činnosti obecných zastupiteľstiev (OZ)

Prvé obecné zastupiteľstvo zasadlo 28. 11. 2022. Na úvodnom zastupiteľstve sa predstavil nový starosta obce Maroš Kroščen, ktorý s novozvolenými poslancami zložil slávnostný sľub.

Na ďalšom OZ, ktoré sa konalo 21. 12. 2022 sa volili komisie – finančná, stavebná a životného prostredia, kultúrno-športovo-vzdelávacia, sociálna a bytová, komisia na ochranu verejného záujmu. P. Martin Barabas zložil sľub náhradníka na poslanca. Delegovali sa noví členovia do Rady školy.

Na marcovom OZ, ktoré sa konalo 7. 3. 2023 sa rokovalo najmä o obsahu stanoviska pre firmu Valbek, ktoré sa týka Modernizácie

železničnej trate Žilina – Košice. Boli taktiež prerokované podmienky nájmu náhradného ubytovania pre poškodených obyvateľov z požiaru rodinného domu.

Na júnovom OZ, ktoré sa konalo 23. 6. 2023, sa rokovalo o úprave výšky platby za stravu v MŠ, o predložení žiadosti pre projekt MOAPS, o správe audítora k individuálnej účtovnej závierke za rok 2022, o zámere založenia obecného podniku.

Na júlovom OZ zo 17. 7. 2023 sa prebrali témy o realizácii spomaľovačov v obci, tiež o prenájme časti priestorov o obecnom dome, o možnosti realizácie kultúrnej akcie.

/foto ilustr./

Dôležité telefónne čísla

Rýchla zdravotnícka pomoc – 112
Nemocnica s poliklinikou Poprad – 052/7125111
Švábovce, detský lekár – 052/7793156
Švábovce, praktický lekár pre dospelých – 052/7793155
Švábovce, zubná ambulancia – 052/7793537
VSE – poruchy – 0850 123 333
SPP – poruchy – 0850 111 727
PVPS, a.s.: 0850 111 800
Slovak telecom, poruchy – 12 129
Informácie o tel. číslach – 1181
Charon, pohrebné služby – 052/7722888, 0905 960 372, 0948 011 945

Z tvorby našich občanov

Milan Budzák

Moje nešťastie

Prečo básnici k zemi padajú,
to ľudská zloba svoj podiel má.
Čerešňa, jej biely kvet básnik
neovonia, plod na zemi leží.
Máj, aj on o šťastí na tejto
zemi sníva.

Hľa, všetko kvitne, rastie ako
kvas. Máme ešte možnosť
zmieriť sa, nečakaj vietor, aby
odvial kúkoľ. Ach, ako to bolí,
keď o kúzle jari v poézii nehovoríš.

Je veľa tých, čo sú bez lásky.
Ich pohľad na stebľá tráv sa upriamil,
tvoja duša o tom vie
a šepká ti. Stojíš v tieni, lúč
slnka nech ťa ožiari.
Onemel, na ceste kľací, snečný lúč
ho omráčil, jeho zrak k modrej
oblohe sa obracia.

Ďakujem ti nebo, čo vo svojom
náručí slnko máš.

Orol pozdrav posiela
Na Troch korunách, ktoré Dunaj
obmýva, orol svoje hniezdo má.
Orlíčatá dochoval a na dlhý
let sa chystá. Letom ponad kláštor
s domovom sa lúči.

Pri lete cez Spišskú Maguru, kríž,
čo na vrchole stojí, pozdravil a
výšku znova nabera. Pod ním
mesto Kežmarok, úctu mu za prežitú
minulosť posiela.

Mariánska Levoča ho privítala.
A on na konkatedrálu sadá. Panne
Márii krídlami zamával, smädný
bol, studnička, v ktorej zázračná
voda svoj domov má, mu síl dodala.
Otočku urobil, ponad Vydrník
zakrúžil a na Skalku sa poberá.
Odovzdal pozdrav bratov
z Červeného Kláštora a od únavy
zomiera.

V mojom rodnom kraji Goralov v Zamagurí, keď ho navštívim, som ako doma, zdá sa mi, že páter Cyprián ponad mňa lieta. Spomienka na detstvo v starobe mi šťastie prináša, kto by nemiloval svoj rodný kraj. Druhý môj domov, kde so svojou manželkou šťastie života prežívame, žiarou kaštiela ožiarený, Vydrník je. Deti odleteli, to je osud náš. Žijem tu dvakrát toľko, ako v rodnom kraji a radosť z toho mám, že ja, Goral, súčasťou Spišiakov som sa stal. Ono vlastne je to jedno, severný Spiš to meno má. Teší ma, že mnísi Kartuziáni zo Skalky pri Letanovciach Červený Kláštor postavili. Obidva kláštory husitské vojská napádali a ľud z okolitých dedín ožobračovali. Aká paralela, autor tohto príspevku z okolia Červeného Kláštora pochádza a svoju polovičku z okolia Skalky má.

Moja dedinka, život v nej aj prisťahovalci tvoria, spolu s pánom farárom, sú soľou jej spoločenského života.

Krásna si, domovina moja, môj Bože, žehnaj nás.

Zo života našej základnej školy

Ďalší školský rok plný zmien a nových výziev je za nami. Ďalší štvrtáci plní nádeje opúšťajú našu školu. Všetci spoločne sa tešíme na prichádzajúce letné dni a s očakávaním sa už pomaličky pripravujeme na nový školský rok. Keď sa otočíme za tým odchádzajúcim, máme pred očami množstvo aktivít, ktorými sme si spestrili dni vyučovania. Zapojili sme sa do rôznych projektov, niektorých pravidelných a iných nových. Medzi najdôležitejšie patria MP PO II. a Kompenzácia poplatku v školskom klube detí za žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a v hmotnej núdzi 2. Prvým projektom naša škola získala podporný tím a druhým pomohla zaplatiť poplatky školského klubu pre žiakov, ktorých rodiny sa nachádzajú v nepriaznivej ekonomickej situácii. Naši žiaci i naďalej rozvíjajú svoju finančnú gramotnosť prostredníctvom projektu Slovenskej sporiteľne FinQ a zodpovedný postoj k životnému prostrediu vďaka environmentálnemu projektu EkoAlarm, v rámci ktorého tento rok žiaci absolvovali niekoľko odborných seminárov s odborníkmi na

ochranu prírody. Ďalším z väčších projektov tohto školského roku bol projekt Podpora výučby materinského jazyka národnostnej menšiny 2022, v rámci ktorého sme v škole zorganizovali niekoľko aktivít pre žiakov a rodičov. Projekt zafinancoval nákup dvojazyčných kníh i rôzne aktivity nielen na podporu čitateľských kompetencií, ale i na rozvoj matematických, pracovných a estetického vnímania. Prvýkrát sme sa zapojili do projektu Včielky samotárky, prostredníctvom ktorého sme získali mini-úl pre naše včielky Osmia Rufa. Projekt Enjoyhearts – srdce pre každého občana Rakúska, Projektom Detskej linky istoty – Čítajme si, sme spoločne rozvíjali pozitívny vzťah k čítaniu. V projekte „Záložka do knihy spája školy“ bola tento rok našou partnerskou školou Základná škola a Materská škola Třebelovice z Čiech. Projektom Občianskeho združenia Dvojfarebný svet – Tri životy, sa naši žiaci dozvedeli o iných kultúrach, zvykoch, tradíciách iných štátov, o podmienkach života rovesníkov v Afrike a získali tak možnosť porovnať svoj život so životom detí v Leshote.

Tento rok sme podporili i rôzne kampane ako napríklad Červené stužky (na podporu ľudí trpiacim HIV), prvýkrát sme sa zapojili do Global Money Week 2023, prostredníctvom ktorej sa naši žiaci dozvedeli viac o spotrebiteľských právach. Ponožková výzva v našej škole je už pravidelnou aktivitou ku Dňu Downovho syndrómu. Finančne sme podporili deti so zrakovým postihom vo výzve Biela pastelka. Rôznymi aktivitami sme si pripomenuli Deň Slnka, Deti sveta, Deň Európy, Deň rodiny, Svetový deň včiel, Deň tanca, deň Rómov, Deň Zeme, Mesiac lesov, Deň vody, Svetový deň dentálnej hygieny, Deň komplimentov, Deň ľudských práv, Deň Guinnessových svetových rekordov sme sa snažili vytvoriť školský rekord o najdlhší spievajúci vláčik a na Deň výživy sme so žiakmi pripravili výstavku spojenú s ochutnávkou ovocia a zeleniny.

Naši žiaci finančne podporili psí útulok a prispeli s programom ku Dňu obce, pripravili program pre jubilantov obce, pre mamičky ku Dňu matiek a prispeli svojimi výrobkami k obecnej výstave Dary zeme.

Pre žiakov sa snažíme zabezpečiť rôzne formy, metódy a prostriedky vý-

chovno-vzdelávacieho procesu a prepájať teoretické vedomosti s praxou. Snažíme sa k nim priviesť pozitívne vzory, pôsobiť na ich morálne hodnoty a životné postoje i prostredníctvom rôznych besied. Tento rok sme zorganizovali spoločnú besedu detí MŠ a ZŠ s členom Správy národného parku Slovenský raj o ochrane prírody, školu navštívili misiónári Rádu sv. Vincenta de Paul, uskutočnila sa beseda s členmi PZ SR o šikane, kyberšikane a správani sa pri železnici.

Našich žiakov podporujeme a stimulujeme k učeniu rôznymi podpornými aktivitami, organizujeme kvízy a súťaže: Týždeň mozgu, Zimné športové hry, Karneval, Preteky na snehu, Preteky v púšťaní šarkanov, Čitateľský maratón, online informatická súťaž iBobor, navštívili sme múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi, zapojili sme sa do rôznych výtvarných súťaží ako napríklad Vesmír očami detí, Anjel Vianoc, Krehká kráska Batizoviec.

Do školy zavítalo sférické kino aj herci so svojimi divadelnými predstaveniami, navštívil nás i Mikuláš. V júni sme spoločne s obecným úradom zorganizovali pre žiakov školy a mladšie deti obce oslavu Dňa detí. K zdarnému priebehu tejto akcie svojou aktivitou prispeli aj členovia komisií pri Obecnom zastupiteľstve vo Vydrníku páni Ondrej Kovalčík a Peter Pitoňák.

V škole pracuje jedno oddelenie školského klubu detí, ktoré sa zameriava na precvičenie učiva, ktoré žiaci prebrali v dopoludňajších hodinách a v rámci záujmových činností rozvíja u žiakov zmysel pre hodnoty. Aktivity školského klubu sú zamerané na využitie odpadového materiálu a rôznych kreatívnych aktivít s využitím dostupného materiálu.

Návšteva splnomocnenca vlády

Tento rok sme mali možnosť o našej škole diskutovať aj so splnomocnencom vlády pre rómske komunity Ing. Jánom Herom a europoslancom Mgr. Petrom Pollákom. Veríme, že i vďaka ich podpore a pomoci sa nám podarí upraviť okolie školy vhodne pre športové využitie. Naša škola je veľkosťou malá, ale určite je porovnateľná s veľkými školami. Zapájame sa do projektov, vytvárame v rámci našich možností čo najlepšie podmienky pre vzdelávanie žiakov s rôznymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Škola je otvorená pre všetkých, ktorí majú záujem o jej dianie a činnosť. Veríme, že v budúcnosti sa do našich aktivít bude zapájať stále viac občanov bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú deti u nás zaškolené.

Mgr. Jaroslava Kotočová

Foto: archív ZŠ s MŠ

Rok v našej materskej škole

V septembri sme nesmeli vhupli do nového školského roka, poniektorí prvýkrát a niektorí už ako ostrieľaní škôlkári. No a keď sme si už všetci zvykli na režim v škôlke, pustili sme sa s vyhrnutými rukávmi do práce a vyrobili sme výrobky – ovocie a zeleninku z rôznych materiálov na výstavu „Dary zeme“, ktorá bola umiestnená v obecnom dome. Výstavu sme aj osobne navštívili.

V rámci aktivity „Bezpečne na cestách“ sme si prešli našu obec a rozprávali sme o jednotlivých dopravných značkách, ktoré sme pri ceste videli a o dôležitých budovách v obci. Dňa 14. októbra 2022 sme sa spolu s deťmi zo základnej školy presvedčili v divadielku, ktoré deťom prišli zahrať herci z Prešova, že mať dobrého kamaráta je skvelá vec. V rámci mesiaca úcty k starším sme si pripravili program na vystúpenie pre akciu obce a pre našich jubilantov sme vyrobili milé darčeky. Jeseň nás prekvapuje svojou farebnosťou a pestrosťou, a tak i náš program aktivít v októbri bol veľmi pestrý. Pre deti sme pripravili ovocno-zeleninový deň, kde sa deti zoznámili a mohli ochutnať množstvo ovocia a zeleniny a výrobkov z nich. Dokonca si deti sami mohli pripraviť zdravú desiatu. Koniec októbra sme zavŕšili malou halloweenskou párty a návštevou miestneho cintorína, kde sme si uctili pamiatku našich zosnulých príbuzných.

V novembri nás navštívili záchranári z Červeného kríža, ktorí deťom predviedli praktické ukážky ich činnosti, ktoré si potom vyskúšali aj samotné deti. Novembrové veterné počasie bolo ako stvorené pre púšťanie šarkanov, a tak sme si aj my usporiadali „Šarkaniádu“, v ktorej deti predviedli vlastnoručne vyrobené lietajúce šarkany. V decembri nás navštívil Mikuláš s anjelom a čertom priamo v našej materskej škole a poriadne vystrašil nezbedníkov. Naopak, pochválil najmä poslušné deti. Nakoniec všetci sľúbili, že budú dobrí, a tak si každé dieťa odnieslo veľký balíček sladkostí. A detičiek bolo veru veľa, lebo akcie sa zúčastnili aj deti, na ktoré materská škola ešte len čaká. Deti nakoniec poďakovali Mikulášovi pásmom básní a piesní a nasledovala už len mikulášska diskotéka.

Po vianočných prázdninách sme veselo vhupli do nového roka 2023. Navštívili sme Spišské divadlo v Spišskej Novej Vsi, kde si deti pozreli rozprávku „Perníková chalúpka“ v netradičnom ekologickom spracovaní. Zážitok deti umocnila aj skutočnosť, že sme mali miesta v prvých laviciach a deti videli hercov z bezprostrednej blízkosti. Február k nám zavítal s bohatou snehovou nádielkou, ktoré sme využili na zimné radovánky ako sánkovačku na kopci za dedinou, stavenie snehuliakov a guľovačku. Potom bola prioritou príprava detí na zápis do základnej školy ale aj popri tom sme si našli čas na zábavu a vo februári sme sa zabávali s krásnymi maskami a súťažami na karnevale. Pochutnali sme si aj chutných šiškách. V rámci týždňovej témy „Povolania“ si deti vyskúšali prácu čašníkov, záchranárov, hasičov, policajtov, a nakoniec aj kaderníkov a kozmetičiek.

No a to sme sa už prehupli do marca, ktorý je už tradične venovaný knihám. Okrem návštevy miestnej knižnice sme si zorganizovali aktivitu „Čítanie pod farebným daždníkom“, v ktorej každé ráno jedna z mamičiek čítala deťom rozprávku. Do aktivity sa nám podarilo za-

pojiť aj jedného dedka. V apríli si v rámci „Veľkonočných tvorivých dielní“ naše mamičky i babičky vyrobili krásne jarné a veľkonočné dekorácie. V tomto mesiaci sme navštívili aj dve prvé triedy v našej základnej škole. Deti si na vlastnej koži vyskúšali, ako sa sedí v školskej lavici, prácu na IKT a zaspievali prvákom. Prváci nám tiež spievali pekné pesničky a zarecitovali básničky.

V rámci týždňa rómskej kultúry deti vytvorili rómsku vlajku a osobne sme

navštívili jednu z najstarších obyvateľiek rómskej osady, ktorá deťom prisne ale i s jej príslovečným humorom porozprávala o živote Rómov v minulosti. V apríli tradične organizujeme aj aktivity pri príležitosti „Dňa Zeme“. Aj týmto školskom roku sme čistili okolie materskej školy a cesty ku rómskej osade, triedili sme odpad, vysadili sme si rastlinky a spolupracovali sme s pracovníkmi vykonávajúcimi aktivačnú činnosť v obci. V posledný aprílový deň priblížil našim deťom prácu obecnej hliadky. Jej člen pán Štefan Žiga deťom pútavým spôsobom porozprával o ich práci. Kováčstvo patrilo v minulosti k tradičným rómskym remeslám. Aby sme deťom čo najviac priblížili toto remeslo, pozvali sme do našej materskej školy Bc. Petra Gurníka, umeleckého kováča z našej obce. Ten deťom o tomto remesle nielen pútavo rozprával, ale čo deti najviac ocenili, predviedol im praktické ukážky spracovania železa. No a niektorí odvážlivci, si to aj vlastnoručne vyskúšali.

Deň matiek patrí k najkrajším sviatkom, ktoré v máji v materskej škole oslavujeme a aj tento rok sme s deťmi pripravili pre naše mamky pásmo básničiek, pesničiek a tancov. A na záver mamky dostali od svojich detí vlastnoručne vyrobený darček. Akcie sa zúčastnila aj riaditeľka ZŠ s MŠ Vydrník Mgr. Jana Baňasová a starosta obce pán Maroš Kroščen.

V ďalšom týždni nás navštívil zamestnanec Ochrany prírody a krajiny Národného parku Slovenský raj, ktorý deťom v pútavej prezentácii i v konkrétnych aktivitách priblížil nielen prírodu, prírodné zvláštnosti Slovenského raja, ale aj dopad znečisťovania prírody na živočíchov a rastliny tohto krásneho kúta našej vlasti. Tejto akcie sa zúčastnili aj deti 1. a 2. ročníka základnej školy.

Jún sa pravidelne začína oslavou MDD. Pre deti sme pripravili množstvo aktivít a atraktívnych súťaží. Krásne prežité chvíle sme ukončili opekačkou na

dvore materskej školy. Veľmi peknu a pre deti zaujímavou akciou bola exkurzia do Štátnej vedeckej knižnice v Prešove. Tu si deti mohli pozrieť rozprávku v podaní súboru Romathan „Kto je najkrajší“. Potom sme sa našim autobusom presunuli do Ekoparku v Prešove, kde na deti čakalo krásne prostredie, pekné aktivity a zvieratká, ktoré si deti mohli obzrieť z bezprostrednej blízkosti.

Dňa 9. júna sa deti zúčastnili veľkej akcie, ktorá sa pri príležitosti oslavy MDD konala v areáli základnej školy, kde bolo pre deti pripravené množstvo

aktivít: skákací hrad, trampolíny, maľovanie na tvár, cukrová vata, špekačky a pre každé dieťa balíček sladkostí. V júni sme si ešte precvičili fantáziu, estetické čítanie, kreativitu pri maľovaní kamienkov a šišiek. Najkrajšie výtvary boli odmenené čokoládovými medailami, ale sladkú odmenu dostali všetky deti.

Bodkou za všetkými aktivitami bola rozlúčka s predškólakmi, ktorou sa predškólači rozlúčili s materskou školou a zostávajúce deti s predškólakmi. Bolo to pásмо plné básničiek, pesničiek a tanca. Nechýbala však ani oficiálna časť s dekorovaním predškólakov, odovzdaním pamätného listu a krásnej knižky, no nechýbal ani rodičovský tanec. Nakoniec si deti pochutnali na ľahučkej ovocnej torte pripravenej na túto príležitosť. Akcie sa zúčastnilo aj vedenie základnej školy a obce Vydrník.

Už aj na budúci školský rok 2023/2024 máme v pláne uskutočniť pre deti množstvo zaujímavých aktivít. Aké to však budú, to vám zatiaľ neprezradíme.

Bc. Mariana Slavkovská
Foto: archív ZŠ s MŠ

Ľudové misie v našej farnosti

V dňoch od 27. mája do 4. júna 2023 sa konali v našej farnosti Vydrník sväté misie, alebo ako ich aj zvykneme volať, ľudové misie. Misijný tím Slovenskej provincie Misijnej spoločnosti sv. Vincenta de Paul tvoril P. Pavol Noga, CM a P. Dominik Pavol, CM. V misijnom tíme praktickým spôsobom napomáhal kandidát Misijnej spoločnosti Kamil Kartáč.

Z komunity Dcér kresťanskej lásky z Košíc prišla sr. Anna a navštevovala imobilných seniorov v domácnostiach a pripravovala ich na prijatie sviatostí i návštevu misionárov. V stredu vydal osobné svedectvo pre veriacich Michal Libant zo spoločenstva Dismas, venujúci sa odsúdeným osobám.

Misie sa začali v sobotu 27. mája otváracou svätou omšou vo Farskom kostole sv. Šimona a Júdu spojenou s „odovzdaním“ farnosti misionárom. Farár farnosti Vydrník Jaroslav Kaník predniesol modlitbu za misionárov a odovzdal im štólu - symbol kňazskej moci. P. Pavol v homílii objasnil veriacim obsahovú náplň misií a povzbudil ich k vykonaniu generálnej svätej spovede.

Misie, ktoré konajú duchovní synovia sv. Vincenta de Paul sú zamerané na fenomén generálnej svätej spovede. Program pokračoval v jednotlivé dni svätými omšami s misijnými kázňami na rôzne témy. Nechýbali stretnutia s mládežou a deťmi, stavovské nauky pre mužov a ženy, sprievod na cintorín s pobožnosťou za zosnulých, adorácia na spôsob Taizé, obnova manželských slu-

bov, večerná krížová cesta ulicami obce, spoločné vysluhovanie sviatosti pomazania chorých, prezentácia Zázračnej medaily divadelným spôsobom, návšteva chorých v domácnostiach a mnohé iné.

Misionári ponúkli aj aktivitu s názvom „Nikodémova noc“, ktorá dala možnosť osobného stretnutia a rozhovoru s misionármi ľuďom, ktorí z rôznych príčin nemôžu pristupovať k sviatostiam. P. Dominik najmenším účastníkom misií prístupným spôsobom sprostredkoval základné pravdy viery počas svätých omší za účasti detí. Kandidát Kamil vytvoril z miestnych detí spevokol, ktorý spevom sprevádzal liturgiu. Každé ráno sa program začínal modlitbou ranných chvál a eucharistickou adoráciou.

Sviatosť zmierenia sa vysluhovala v kostole popoludní od 14:30 do večernej svätej omše o 18:00. V úvodnú nedeľu misií boli sväté omše o 9:00 a o 11:00 pre deti a mládež. Popoludní o 15:00 bolo stretnutie s misijným prí-

hovorom pre ženy a o 18:00 pre mužov. V pondelok dopoludnia navštívil misijný tím ZŠ a v stredu kňazi i rehoľná sestra odučili šesť hodín náboženstva. V pondelok popoludní navštívil misijný tím aj Rómov v osade, ktorých takto priamo pozýval na program misií. Misionári sa veľmi tešili milému prijatiu, ktorého sa im dostalo zo strany Rómov.

V utorok misionári navštívili vedenie miestnej samosprávy. Počas nasledujúcich dní misijný program pokračoval s konkrétnym zameraním, napr. na spomienku na zosnulých, na deti, manželov, seniorov.

Piatok bol tradične pôstnym dňom obetovaným za duchovné ovocie misií a dopoludnia P. Dominik navštevoval seniorov v domácnostiach. V sobotu P. Pavol bol v rómskej časti obce, kde vysluhoval sviatosti pre chorých.

Popoludní o 15:00 bol na priestranstve farského dvora evanjelizačný koncert, na ktorom vystúpila chválová a evanjelizačná skupina Lond z obce Soľ. Okrem piesní zaznelo i množstvo krásnych a povzbudivých svedectiev. Pred večer-

nou svätou omšou bolo krátke divadlo o zjavení Panny Márie sv. Kataríne Labouré, ktoré zahrali domáce deti. Celý týždeň sa im venovala sr. Anna, ktorá po svätej omši veriacim priblížila Zázračnú medailu.

Misie sa uzavreli v nedeľu 4. júna dopoludňajšími svätými omšami. Popoludní bolo spoločné ukončenie misií. Začalo sa vystavením Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej a nasledovala eucharistická adorácia s úkonom zverenia farnosti Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Následne sa všetci presunuli na priestranstvo pred kostolom, kde sa požehnal misijný kríž a misijné krížiky i devocionálie, ktoré si farníci zadovážili. Misionári potom „vrátili“ farnosť pánovi farárovi a každý z prítomných si osobne uctil misijný kríž.

Posledným bodom programu bolo požehnanie obnovených priestorov Pastoračného centra v budove č. 117, ktoré dostalo patrocinium sv. Vincenta de Paula. Preto tohto svätca, lebo v decembri v roku 2019 sme mali tú milosť v našom kostole privítať jeho relikvie. Náplňou jeho života bola starostlivosť o chorých, chudobných, opustených, siroty a biednych a výchova kňazov misionárov. Sväté misie v našej farnosti Vydrník sa konali po 10 rokoch.

Zaujímavosťou je, že náš rodák z Vydrníka P. Štefan Rečičár, CM bol tiež členom Misijnej spoločnosti. Zomrel v roku 1989 a jeho rodáci si na neho s láskou spomínajú.

Z www.tkkbs.sk upravil a spracoval
Jaroslav Kaník, farár
Foto: archív OcÚ

Tipy na fajn é letné recepty

Hrnčeková letná ovocná bublanina

Suroviny:

2 vajíčka, 1 hrnček (250 ml) kryštálového cukru, 1 balíček vanilínového cukru, 1 hrnček mlieka, ½ hrnčeka vychladnutého roztopeného masla alebo oleja, 2 hrnčeky polohrubej múky, 1 prášok do pečiva, nastrúhaná citrónová kôra, ľubovoľné osušené ovocie (jahody, čučoriedky, broskyne, marhule).

Postup:

Celé vajíčka vyšľaháme s kryštálovým a vanilínovým cukrom do peny. Postup-

ne pridáme mlieko, olej alebo maslo a vždy dobre vyšľaháme. Nakoniec zašľaháme múku zmiešanú s práškom do pečiva a citrónovú kôru. Cesto vylejeme na plech a naň poukladáme nakrájané ovocie na menšie kúsky. Pečieme na 180 °C asi 35 minút. Táto dávka je na menší plech, ale bublaninka je pomerne vysoká. Upečenú posypeme práškovým cukrom. No a už len šup, uvariť kávičku a môžeme si spríjemniť letné popoludnie. Bublaninka sa hodí aj na sladké raňajky s čajom alebo mliekom.

Letný ovocný drink - Fruity Gin Mojito

50 ml ľubovoľného ovocného ginu, limetka, mäta, sódová voda, 12,5 ml sirupu (aby ladil s ginom). Nakrájať limetku na mesiačky a dať na dno pohára, zaliať sirupom a ginom, pomliaždiť ju, aby z nej vyšla šťava a potom zobrať za hrst mäty, tiež ju trošku pomliaždiť, aby sa z nej uvoľnili šťavy a dať do pohára. Pridať trochu sódy a ľadu a dobre premiešať.

/Foto: ilustr. /

P	M	E	O	K	S	I	L	I	N	H	A	O	L	E
I	Ň	Ž	P	R	Í	K	R	A	V	A	N	Y	O	B
K	L	Á	N	Á	P	O	P	R	A	D	A	Ú	K	O
O	O	R	R	Ľ	E	S	Y	K	R	U	Ľ	S	S	M
V	K	T	S	U	Ý	B	E	E	C	Š	T	V	I	A
C	O	S	V	V	M	H	J	H	O	O	E	I	R	T
E	S	P	I	Š	S	K	Ý	Š	T	V	R	T	O	K
T	R	N	T	Č	A	M	P	N	Á	C	G	D	T	A
S	D	K	E	J	M	Č	I	I	D	E	K	Y	Š	B
D	Á	N	R	O	H	Á	O	Ž	E	A	H	O	Á	O
F	I	L	I	C	E	T	Z	V	A	C	Z	L	L	Ž
I	H	R	A	B	U	Š	I	C	E	N	K	N	K	I
H	R	A	N	O	V	N	I	C	A	L	Y	Y	E	A

Osemsmerovka

Vydrník je (*tajnička*), ktorá sa nachádza v jej západnej časti a na južných svahoch najvýchodnejšej časti Kozích chrbtov v nadmorskej výške 610 m. Obcou preteká potok Vydrničanka, ktorý sa pri Hrabušiciach vlieva do Hornádu. Z turistického hľadiska má obec význam ako východisko do severnej časti Národného parku Slovenský raj.

Použité slová:

bindt, cechy, filice, gretľa, hadušovce, hnilisko, hornád, hrabušice, hranovnica, kláštorisko, kravany, kysel, levoča, matkabožia, muráň, ondrej, piecky, pikovce, poprad, príkra, smižany, sokol, spišskýštvrtok, stráže, svit, zadnýhýľ, zámčisko, úsvit.

Vydrnícky spravodajca, Občasník Obce Vydrník. **Sídlo vydavateľa a distribúcia:** Obecný úrad Vydrník, IČO 00 326 747. **Vydanie:** prvé, 13. ročník, č. 1/2023, zdarma, **vychádza:** august 2023. Schválené MK SR, ev.č. EV 4271/11, ISSN 1339-2565. **Redakčná rada:** Maroš Kroščen, Mariana Slavkovská. **Jazyková úprava:** Ing. Božena Dická. **Náklad:** 180 výtlačkov, **distribúcia:** Obecný úrad Vydrník č. 55, 059 14, tel.: 052/788 71 51, fax: 052/788 71 53, e-mail: obec@vydrnik.sk, www.vydrnik.sk. **Tlač:** Tlačiareň Kežmarok GG s.r.o., Priekopa 1589/21, 060 01 Kežmarok, IČO: 45691312, DIČ: 2023084866, IČ DPH: SK2023084866. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy článkov. Nevyžiadané príspevky a fotografie redakcia nevracia.